

Tukiperhetalomallinnus Satakunnan hyvinvointialueella

Hankekoordinaattori Minna Lotila & Lape-asiantuntija Anne Tuomikanta
Satakunnan tulevaisuuden sote-keskus –hanke, perhekeskus Etelätuuli

Tukisuhdetoiminta on lakisääteistä palvelua perhekeskuksessa

Sosiaalihuoltolaki 13§:

Lapsella ja hänen perheellään on oikeus saada viipymättä lapsen terveyden tai kehityksen kannalta välttämättömät sosiaalipalvelut. Palveluja on järjestettävä tarvittavassa laajuudessa niinä vuorokauden aikoina, joina niitä tarvitaan.

Lastensuojelulaki 3a § ja 11 §

Ehkäisevällä lastensuojelulla edistetään ja turvataan lasten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tuetaan vanhemmuutta. Ehkäisevää lastensuojelua on tuki ja erityinen tuki, jota annetaan esimerkiksi opetuksessa, nuorisotyössä, päivähoidossa, äitiys- ja lastenneuvolassa sekä muussa sosiaali- ja terveydenhuollossa. Hyvinvointialueen on huolehdittava ehkäisevästä lastensuojelusta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissaan.

Tukisuhdetoiminta sosiaalihuoltolaki 28 §:ssä:

Muut sosiaalipalvelut:

Lomanviettopalveluja ja tukea lomanvieton järjestämiseen annetaan perhetilanteen, pitkäaikaisen sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn perusteella. *Erytystä tukea tarvitsevalle lapselle tai hänen perheelleen voidaan järjestää vertaisryhmätoimintaa sekä tukihenkilö- tai perhe lapsen terveyden tai kehityksen turvaamiseksi.* Kaikkien asiakkaiden hyvinvointia voidaan edistää myös muilla kuin 3 luvussa mainituilla sosiaalipalveluilla.

Sosiaalihuoltolain soveltamisopas, s. 85:

”Uutta on se, että lapsen terveyden tai kehityksen turvaamiseksi järjestetään yleisinä perhepalveluina vertaisryhmätoimintaa sekä tukihenkilö- ja tukiperhetoimintaa. Palvelut tulee kohdentaa siten, että niitä on riittävästi erityistä tukea tarvitseville lapsille, mutta niitä voidaan järjestää myös muille näitä palveluja tarvitseville”.

Tukiperhetalopilotin kautta saavutettavat hyödyt

Lyhentää tukiperhejonoja koko maakunnan alueella

Nopeuttaa lasten pääsyä palvelun piiriin ja parantaa palvelun saatavuutta

Vahvistaa oikea-aikaisia ja riittäviä varhaisen tuen palveluita

Tukee painopisteen siirtoa korjaavista palveluista ennaltaehkäiseviin palveluihin

Toiminnan kuvaus

- Tukiperhetalo on ammattilaisten järjestämää tukisuhdetoimintaa.
- Toiminnan avulla tuetaan vanhemmuutta ja vanhempien toimintakykyä sekä tarjotaan lapsille turvallisen aikuisen tukea, läsnäoloa ja huolenpitoa.
- Tukiviikonloput ovat kerran kuukaudessa lauantaista sunnuntaihin.
- Lapsiryhmä koostuu viidestä erityistä tukea tarvitsevasta lapsesta, joilla on perhesosiaalityön asiakkuus ja tarve tukiperheelle.
- Henkilökunta koostuu neljästä perhekeskus Etelätuulen työntekijästä, tukiperhetaloviikonloput ovat osa heidän työnkuvaansa.
- Rauman kaupungin keskustassa sijaitseva päiväkotitoimii tukiperhetalona.

Tukiperhetalon toteutuneet kustannukset tammi-kesäkuu 2023

Kustannukset	€	
Viikonloppu- ja vuorolisät	4 300€	Henkilöstökulut ovat osa perhekeskuksen toimintaa
Toiminnankulut - Elintarvikkeet - Toiminta	1050€	+ 500€ lahjoitusvarat
Tilakustannukset	0€	Rauman kaupunki on antanut toimitilat ja irtaimiston tukiperhetalotoiminnan käyttöön ilmaiseksi
Yhteensä	5 350€	

Tukiperhetalokausi

Viisi erityistä tukea
tarvitsevaa lasta

Viisi
tukiviikonloppua

Perhepäivä lapsille
ja heidän
vanhemmilleen

Henkilöstöresurssit ja osaaminen

Henkilöstöresurssi: koordinaattori, kolme lähihoitajaa

- Henkilöstömitoitus 4 työntekijää/ tukiperhetaloviikonloppu
- 2 työntekijää päivävuoroissa ja 2 työntekijää yövuorossa
- Perhepäivä, neljä työntekijää
- Koordinaattori suunnittelu, esivalmistelu- ja jälkityöt sekä tukiperhetalokauden käynnistämistyöskentely
- Tukiperhetalotyöskentelyn osuus kuukausityöajasta
 - Koordinaattori 40 %
 - Lähihoitaja 12%

Koulutus- ja osaamisvaatimukset

- Sosiaali- ja terveystieteiden koulutus
- Tukiperhekoulutus
- Ymmärrys neuropsykiatrisista haasteista ja traumatietoisuus
- Elintarvikehygieeninen osaaminen
- Yksikkökohtaiset lääkkeiden anto- ja jakoluvat

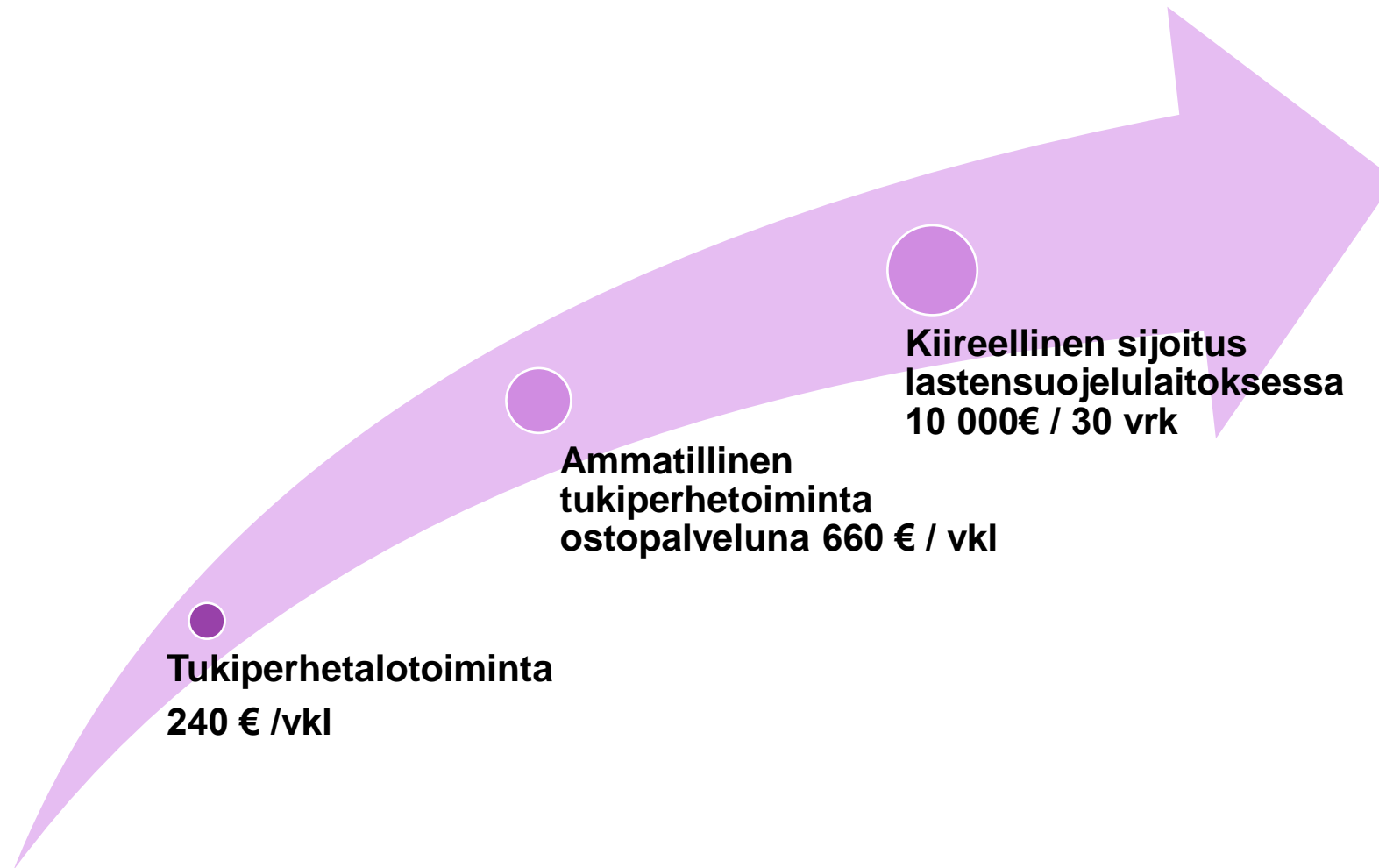

Tukiperhetalotoiminnan talousarvio

Kustannukset	€ / kausi	
Viikonloppu- ja vuorolisät	4 300€	Henkilöstökulut ovat osa perhekeskuksen toimintaa
Toimintakulut	1 700€	Ruokahuolto 900€ (ateriapalvelu, kuljetettuna tukiperhetaloon) Palvelujen ja materiaalien ostot 800€
Tilakustannukset		
A) Vuokra	4 200€	+ sähkö, vesi ja vakuutukset (kustannukset ei arvioitavissa) + käynnistämiskustannukset (Liite 1)
tai		
B) Toimitilasta ei kustannuksia	0€	Yhteistyö Rauman kaupungin sivistystoimen kanssa jatkuu
Yhteensä	A) 10 200€ B) 6 000€	

Lapsikohtaiset kustannukset

Tukiperhejonossa oleminen ei ole tukitoimi

- Satakunnassa ei ole riittävästi tukiperheitä. Lapset joutuvat odottamaan tukiperhettä useita kuukausia, usein jopa vuosia.
- Satakunnassa oli 30.9.2022 tehdyn tilannearvion mukaan 220 lasta tukiperhejonossa.
- Tukiperhetalotoiminnan kautta useampi lapsi saa mahdollisuuden tukisuhdeviikonloppuihin
-> tukiperhejonot lyhenevät koko maakunnan alueella ja lasten pääsy palvelun piiriin nopeutuu.
- Oikea-aikaisilla ja riittäväillä varhaisen tuen palveluilla pystytään ehkäisemään kalliimpien korjaavien palveluiden tarvetta.
- Tukisuhdetoimintaa tulee kehittää ammatillisemmaksi lasten erityistarpeista johtuen
-> Tukiperhetalotoiminta mahdollistaa tukiviikonloput myös perheille, joille on muuten vaikeaa löytää tukiperhettä lapsen erityishaasteiden vuoksi.

Tukiperhetalotoiminnan hyödyt perheelle?

- Tukiperhetalotoiminnan avulla tuetaan yhtä aikaa lasta ja vanhempaa.
- Tuettavan perheen vanhemmat saavat aikaa palautumiseen ja mahdollisuuden keskusteluun sosiaalialan ammattilaisen kanssa omaan lapseen ja vanhemmuuteen liittyen.
- Lapset saavat uusia sosiaalisia kontakteja, aikuisen tukea ja läsnäoloa sekä ohjattua toimintaa. Toiminnan avulla tuetaan lasten käytös-, vuorovaikutus- ja –leikkitaitoja erilaisissa sosiaalisissa tilanteissa ja ympäristössä. Arjen taitoja ja ikätasoista itsestä huolehtimista opetellaan turvallisessa vuorovaikutuksessa.
- Tukiperhetalo mallintaa perheille säännöllistä päivärytmiä, terveellisiä elämäntapoja sekä edullista perheen yhteistä vapaa-ajanvietto- ja harrastustoimintaa.
- Tukiperhetalo tarjoaa vertaistukea sekä tuettaville lapsille että heidän vanhemmilleen.
- Toiminnan luotettavuus edistää vanhempien jaksamisen tukemista; tukiviikonloput toteutuvat sovitusti.
- Tukiperhetalotoiminta tuottaa ammattilaisen näkemyksen perheen ja erityisesti lapsen tilanteesta tueksi sosiaalityöntekijälle perheen kokonaistilanteen ja oikeanlaisten tukitoimien arvioimiseen.

Palautetta tukiperhetalosta

Mielellään oltaisiin osallistuttu kauemminkin!

Lapsille mukavia kokemuksia ja uusia ystäviä!

Olisin paljon uupuneempi ilman näitä viikonloppuja!

Saanut levätä hektisestä arjesta työn ja erityislasten arjen pyöryksestä yksinhuoltajana!

Olen kiitollinen teille kaikesta siitä ohjelmasta ja läsnäolosta lapsien kanssa!

Minulla on ollut turvallinen olo jättää lapseni tukiperhetaloon!

Tukitoiminta oli meille todella tärkeää kun on yksinhuoltaja ilman ulkopuolista tukiverkkoa!

Lapsi on nauttinut todella paljon ja odottaa aina kovasti viikonloppuja!

Ootte aivan huipputyyppejä!

Suuri kiitos niin paljosta ja kaikesta <3

Vaikuttavuuskyselyn tuloksia

- Vaikuttavuuskysely toteutettiin loka-marraskuussa 2023 erillisillä kyselylomakkeilla vanhemmille sekä perhekeskuksen sosiaalityöntekijöille- ja ohjaajille. Lapset osallistuivat kyselyyn piirtämällä tukiviikonlopun aikana, mikä tukiperhetalotoiminnassa on ollut parasta.
- Kyselyn perusteella tärkein asia, jota vanhemmat tukiperhetalotoiminnasta saavat, on aikaa palautumiseen. Merkityksellistä on lisäksi tuki vanhemmuuteen, vertaistuki ja uudet tuttavuudet sekä palautetta omasta lapsesta. Suurin osa vastaajista kokee, että tukiperhetalojaksolla on ollut merkittävä vaikutus perheiden arkeen.
- Tukiperhetalo tarjoaa kyselyn perusteella lapsille erityisesti mielekästä tekemistä, uusia kavereita, aikuisen läsnäoloa sekä turvallisen toimintaympäristön. Tukiperhetalotoiminnassa yhdistyy mukava tekeminen, läsnä oleva, jaksava aikuinen ja vertaistuki, joten sillä saavutetaan myös hyötyä sosiaalisiin taitoihin. Lasten piirustuksissa nousivat esille monipuolinen tekeminen, kaverit ja ruoka.
- Tukiperhetalotoiminta nähdään hyvänä vaihtoehtona tukisuhdetoiminnan tuottamiseen, joka tulisi saada vakituiseksi toimintatavaksi hyvinvointialueelle. Vanhemmat kokevat palvelun sekä tärkeäksi että tarpeelliseksi ja toivovat toiminnalle jatkoa. Työntekijöille osoitetun kyselyn mukaan nykyisen toimintamallin (tukiviikonloppujen työntekijät ovat perhekeskuksen työntekijöitä) haasteena nähdään resurssien väheneminen työntekijöiden perustyöstä esim. lapsiperheiden kotipalvelusta.
- Vanhempien taholta toiveeksi nousi tukiviikonlopun pidempi aika; toiveena, että tukiviikonloppu kestäisi perjantaista sunnuntaihin.

Kiitos!

Lisätietoja:

Hankekoordinaattori Minna Lotila

minna.lotila@sata.fi

puh. 044 403 2121

Lape-asiantuntija Anne Tuomikanta

anne.tuomikanta@sata.fi

puh. 041 732 2800

Liite 1. Käynnistämiskustannukset

Kustannukset	€ /vuosi
Kalusteet	6 000€
Vuodevaatteet	600€
Astiat	600€
Lelut, pelit	800€
Kuivaava pesukone	1 000€
Elektroniikka	1 000€
Yhteensä	10 000€